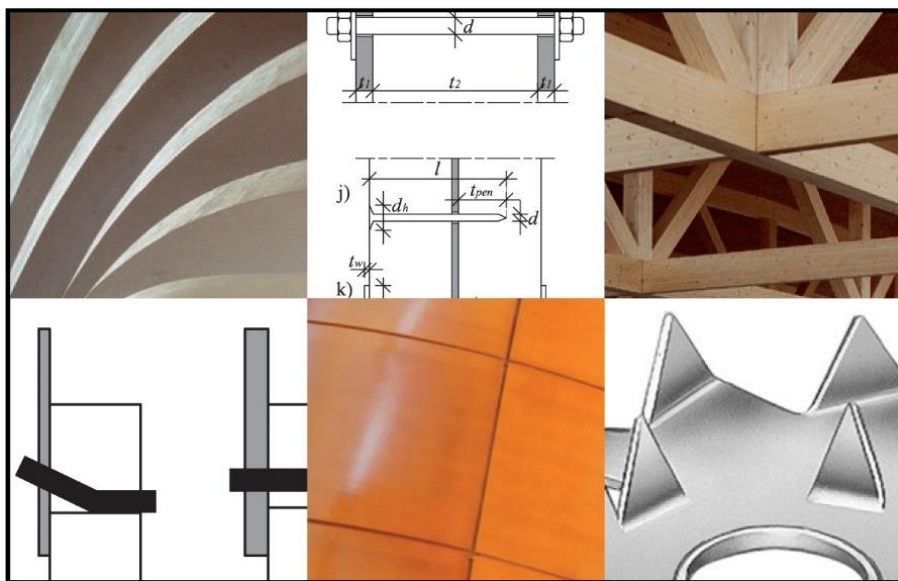

PRESSEMEDDELELSE

ETA'er ikke bedre end DoP

Nogle producenter af forbindelsesmidler til trækonstruktioner anvender ETA'er (European Technical Assessment) som et redskab i konkurrencen og hævder at kunderne ønsker ETA'er. Er det tilfældet, er kunderne misinformerede. Hovedprincippet er at der udarbejdes Ydeevneerklæring (DoP) og CE-mærkes efter den relevante harmoniserede standard.

Systemet med ETA'er, der udstedes på basis af en EAD (European Assessment Document), er tænkt som en 'nødløsning', der muliggør CE-mærkning af produkter, der ikke er omfattet af en harmoniseret standard. ETA'er kan også være mulighed hvis der er behov for at deklarerer egenskaber, der ikke er omfattet af den harmoniserede standard, men bør ikke ændre på hvorledes de egenskaber der er omfattet skal bestemmes.

Men ETA'er bliver i stigende grad brugt til at omgå de harmoniserede standarder, idet EAD'er opstiller andre regler for bestemmelse af egenskaberne end den relevante harmoniserede standard. Egenskaberne i en ETA og en DoP er derfor ikke sammenlignelige, hvilket skaber usikkerhed blandt brugerne, dvs. projekterende og udførende.

Hovedsporet

Den primære vej til CE-mærkning er at udarbejde en DoP baseret på den harmoniserede standard for området. Europæiske standarder, herunder de harmoniserede, udarbejdes af CEN-arbejdsgrupper. De består eksperter udpeget af DS og de andre europæiske standardiseringsorganisationer. Udover høringer undervejs kommer standardforslag i offentlig høring i alle landene før de vedtages. Eurocodes udarbejdes på samme måde.

Fx Eurocode 5 om trækonstruktioner forudsætter i stort omfang at styrkeparametre tages fra en DoP. Der er således tale om et sammenhængende system, der er udviklet i en åben proces og hvor det er klart hvor den projekterende kan finde de nødvendige styrker og hvordan de skal bruges sammen med Eurocoden.

Træinformation
 Lyngby Kirkestræde 14
 2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 28 03 33
 traefinfo@traefinfo.dk
 www.traefinfo.dk

Sidesporet

En ETA (European Technical Assessment) er baseret på en EAD (European Assessment Document), der beskriver hvilke egenskaber der kan bestemmes og hvordan det skal ske. EAD'er udarbejdes af en enkelt producent og godkendes i en lukket proces i EOTA (European Organisation for Technical Assessment). Processen involverer kun få personer og kan derfor ikke sikre den kvalitet der opnås gennem CEN-systemet. EAD'en bliver tidligst offentliggjort ved udstedelsen af den første ETA som er baseret på den.

Andre producenter kan så anvende EAD'en, men de kan også have udarbejdet deres egen EAD for et tilsvarende produkt, men med andre betingelser. De projekterende kan derved ikke sammenligne produkterne uden at sætte sig ind i EAD'en, hvilket er både krævende og skaber stor usikkerhed.

Hvornår - og hvornår ikke - ETA?

Sædvanlige forbindelsesmidler til trækonstruktioner, fx søm og skruer, dækkes af den harmoniserede standard EN 14592 og bør derfor være CE-mærket efter denne.

Der er ikke krav om CE-mærkning af produkter, der ikke er omfattet af en harmoniseret standard. I dette tilfælde er det velbegrunder at udarbejde en ETA og CE-mærke efter denne. Det gælder fx beslag til trækonstruktioner, hvor CE-mærkning efter en ETA klart er at foretrække fremfor, at de ikke CE-mærkes. Der kan også være behov for at kunne angive andre egenskaber end de, der er omfattet af den harmoniserede standard. Det kunne fx gælde lange skruer tænkt til samling af CLT-elementer.

Som nævnt misbruges EAD'en også til også at ændre på parametre, der allerede omfattet af en harmoniseret standard. For almindelige skruer er der fx eksempler på at EAD'er, der tillader større tolerancer på skruens dimensioner end den harmoniserede standard, eller angiver mindre afstandskrav end givet i Eurocode 5. Sådanne afvigelser gør projekteringen produktafhængig, til skade for konkurrencen mellem producenterne om at levere det reelt bedste produkt. Samtidig bliver senere kontrol af udførelsen nærmest umulig når der er forskellige særregler for ens produkter fra forskellige producenter.

Selvom det i sagens natur er en langsommelig proces at ændre harmoniserede standarder og Eurocodes bør producenterne i højere grad bidrage med deres viden til at forbedre standarder og Eurocodes og dermed overflødigøre ETA'er. ETA'er kan dog fortsat være nødvendige som en 'nødløsning', indtil en parameter, der er blevet nødvendig fordi brugen af træ udvikles, er blevet omfattet af den harmoniserede standard. Det skal bemærkes at selvom det forekommer så må ETA'er aldrig indeholde projekteringsregler, sådanne hører alene til i Eurocodes.

Jørgen Munch-Andersen
Seniorrådgiver, civilingeniør, phd
Træinformation
Formand for S-1995, Dansk standards udvalg for trækonstruktioner
Convener for CEN TC250 / SC5 / WG5 Connections, arbejdsgruppen ansvarlig for forbindelser i Eurocode 5.

Træinformation
Lyngby Kirkestræde 14
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 28 03 33
traeinfo@traeinfo.dk
www.traeinfo.dk

Om Træinformation

Træinformation har siden 1954 forsynet den danske byggebranche og private forbrugere med viden om anvendelse og vedligeholdelse af træ. Organisationen har i dag knap 1000 medlemsvirksomheder.

Træinformation
Lyngby Kirkestræde 14
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 28 03 33
traeinfo@traeinfo.dk
www.traeinfo.dk